

6è Informe de competitivitat de la comarca d'Osona

CONSELL GENERAL DE CREACCIÓ

2 de març del 2023

Amb el suport de :

Competitivitat del territori

Creixement econòmic sostingut

Cohesió social

Sostenibilitat

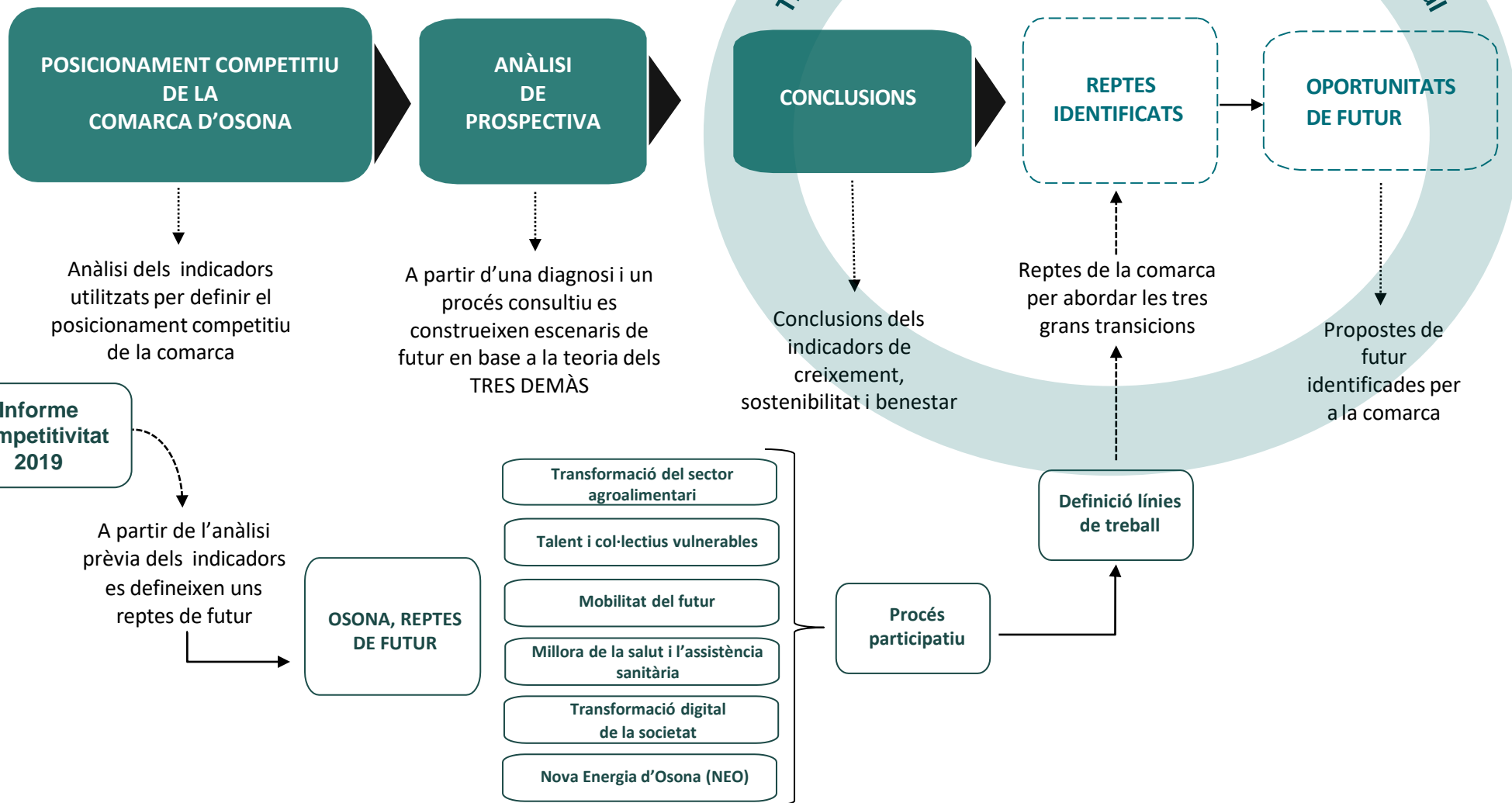
Transició
verda

Transició
digital

Transició
demogràfica
social

METODOLOGIA

OSONA

165.229 habitants

Distribució per grups d'edat

Osona

Catalunya

- La UE l'any 2050 haurà **perdut 35 M** de persones en edat de treballar
- La població més gran de 65 anys passarà del 20% actual al 30%

Índex d'envelliment

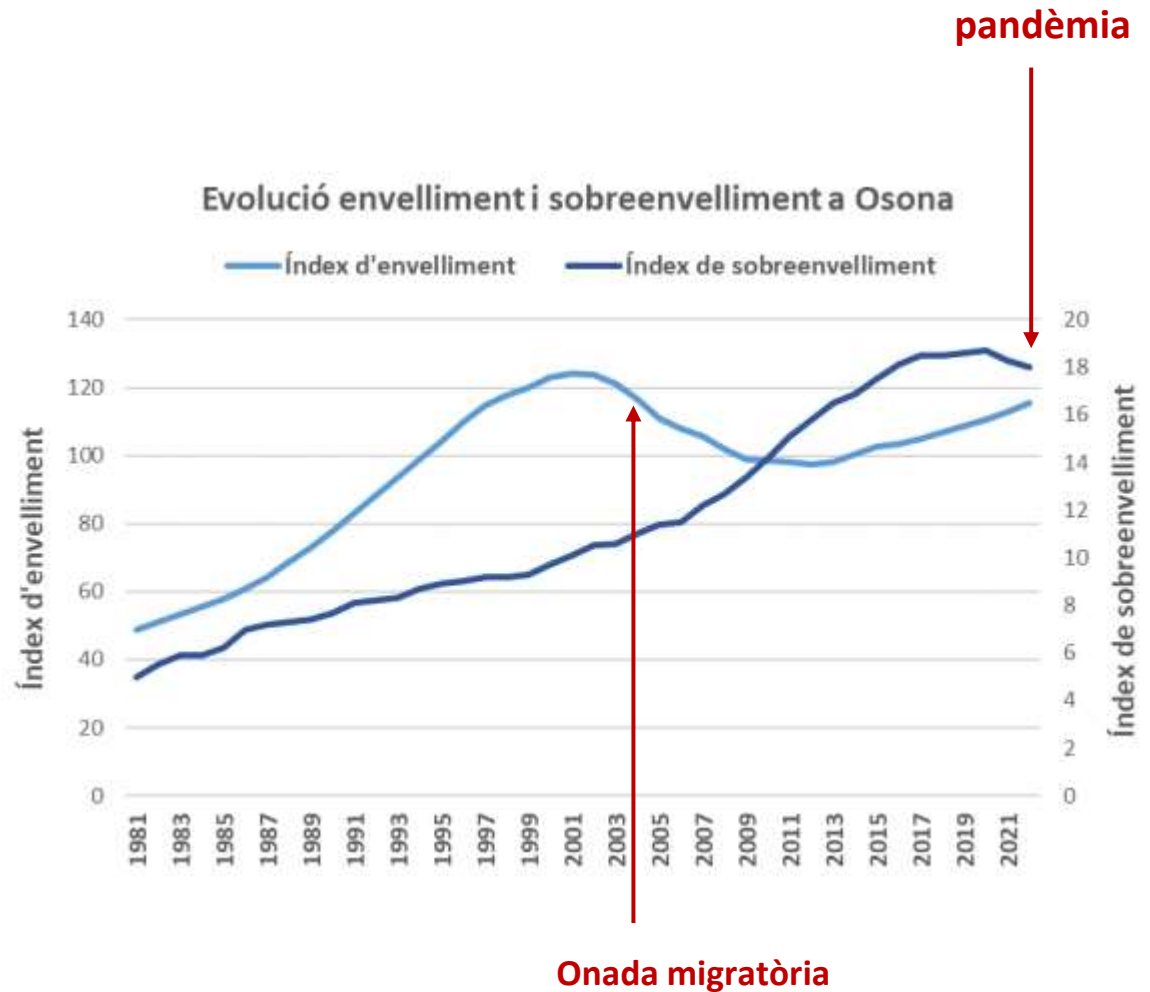

- Índex **envelliment** → Osona 112
(Catalunya 121)
- Índex **sobreenvelliment** → Osona 18,13
(Catalunya 16,9)
- S'allarga l'**esperança de vida** però **no**
l'**esperança de vida en bona salut**

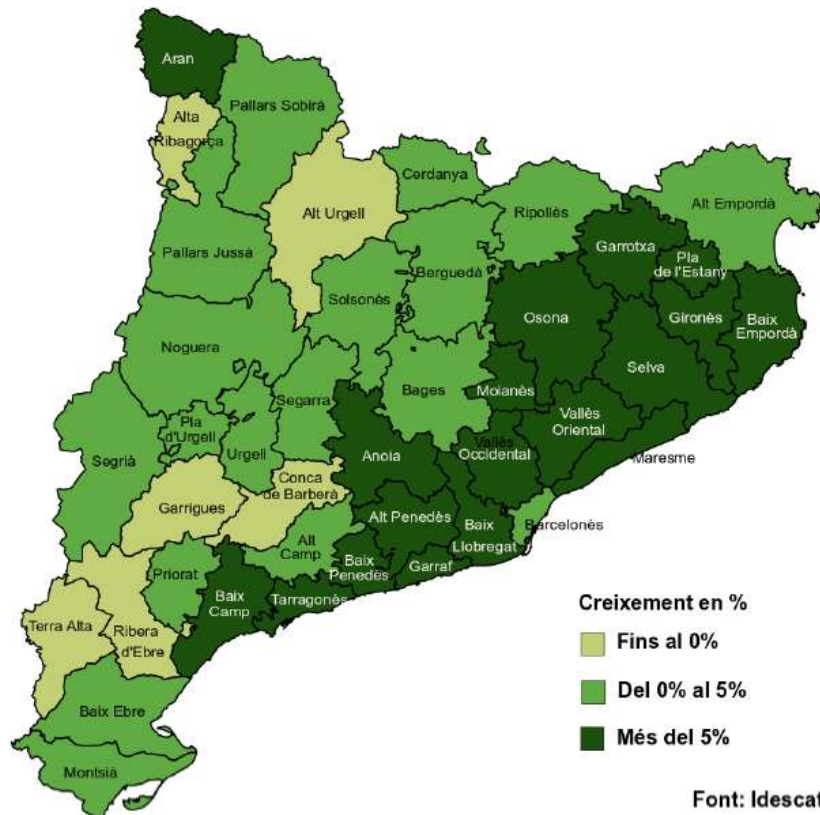
A partir dels 68 anys
la qualitat de vida es
redueix

- A partir de l'any 2000, la **immigració ha reduït l'envelliment** d'Osona
- **Osona continuarà en creixement** per:
 - L'arribada de població estrangera
 - Alta natalitat d'aquesta població

Projeccions demogràfiques

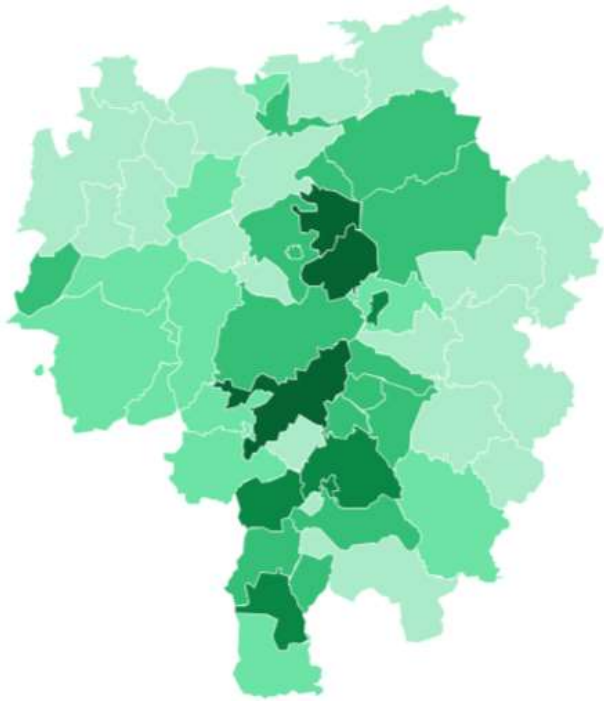
Creixement de la població segons l'escenari mitjà. 2021-2031

- Osona es troba entre les **comarques on més augmentarà la població**
- **Reducció** del grup de **0 a 15 anys**
- **Augment** població activa però en el grup de **55 a 64 anys**

Desequilibris territorials

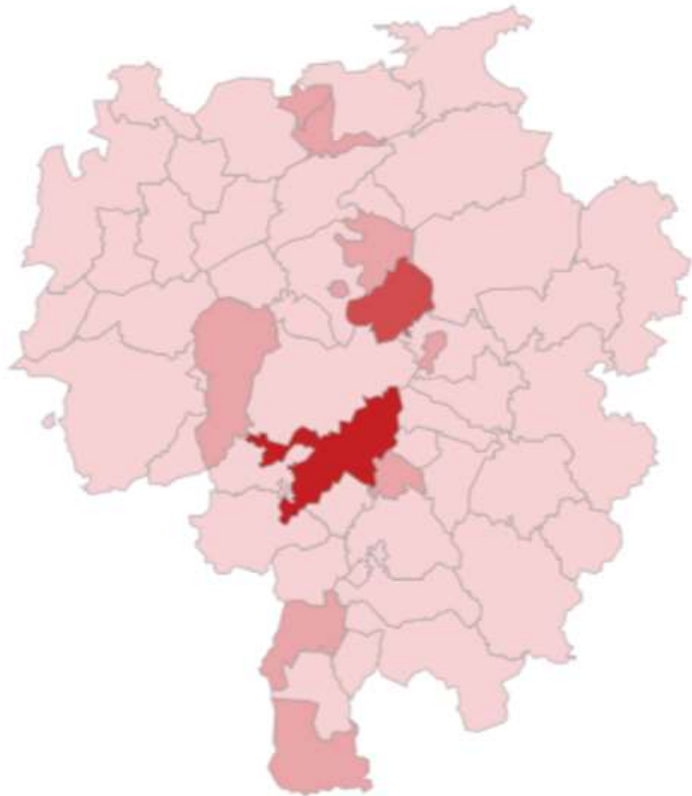
Distribució de la població

- Darrers 20 anys → **creixement dels municipis grans**. Algunes àrees com el Lluçanès perden població.
- **Canvi tendència post-covid** → **municipis < 2.000 augment** relatiu + elevat (perfil diferent de nouvinguts, parelles joves, qualificats, AMB).

Desequilibris territorials

Taxa d'estrangeria

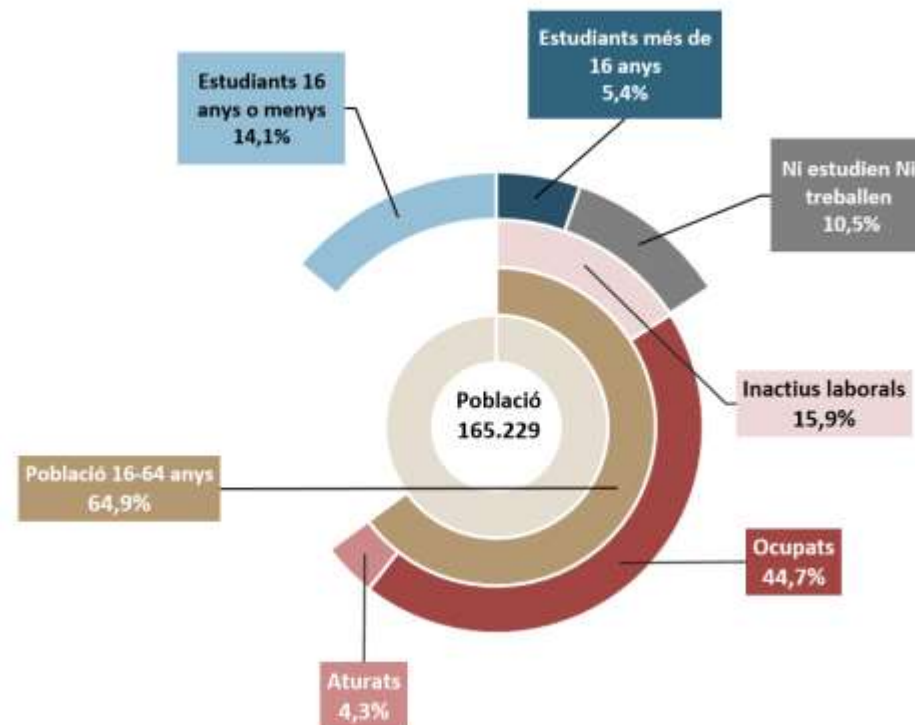

- Des de l'any 2000 la **taxa d'estrangeria** d'Osona ha passat **del 5,3% a 16,4%**

- **Taxa estrangeria molt alta a:**
 - Vic 29%
 - Manlleu 24%

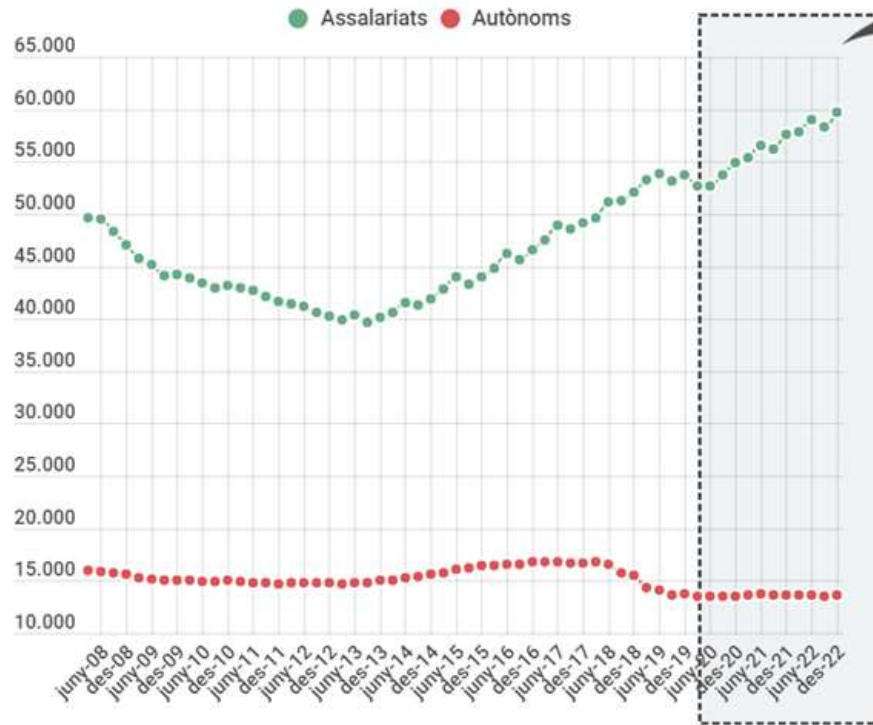
- En els propers anys, **per mantenir l'eficiència del sistema productiu** es farà necessari:
 - un augment de la immigració → població jove en edat de treballar

Composició de la població Osona

- Màxim històric de llocs de treball (73.402 desembre 22)

Afiliació mensual Règim General i Autònom

Creixement del VAB per sectors, 2020-2021

				
Osona	-1,9%	+7,9%	+2,4%	+8,6%
Catalunya	+1,5%	+5,3%	+1,6%	+6,3%

Font: Elaboració pròpia, a partir de les dades de l'Anuari Econòmic Comarcal (BBVA, 2022)

En el període 2013-2021
Osona és la comarca
catalana on més creix el
VAB (+27,9%)

- **Creixement del VAB l'any 2021:**
7,6% a Osona (5,8% Catalunya)
- **12 de les 15 empreses** amb més facturació d'Osona són del sector agroindustrial

Alta dependència

- **Entrada en vigor de la reforma laboral** → finals març 2022:
 - **reducció de la contractació temporal** (del 85% al 53%)
 - **augment dels fixes discontinus** (del 6% al 19%)
- El **salari** brut anual a Osona és de 25.694€ → **-5,19% inferior al salari mitjà català**

- A Catalunya la **bretxa de gènere salarial** és del **-19,7%**

A més edat més bretxa de gènere (>45anys → 23%)

La bretxa de gènere **en les pensionistes** és de **-37,3%**

- Durant el període 2017-2022 la indústria alimentària ha passat de realitzar:

6.805 a 10.253 contractes

Majoritàriament contractes a població estrangera

Total contractes indústria alimentària

	2017	2022
Total	6.805	10.253
no estrangers	4.931	4.367
estrangers	1.874	5.886

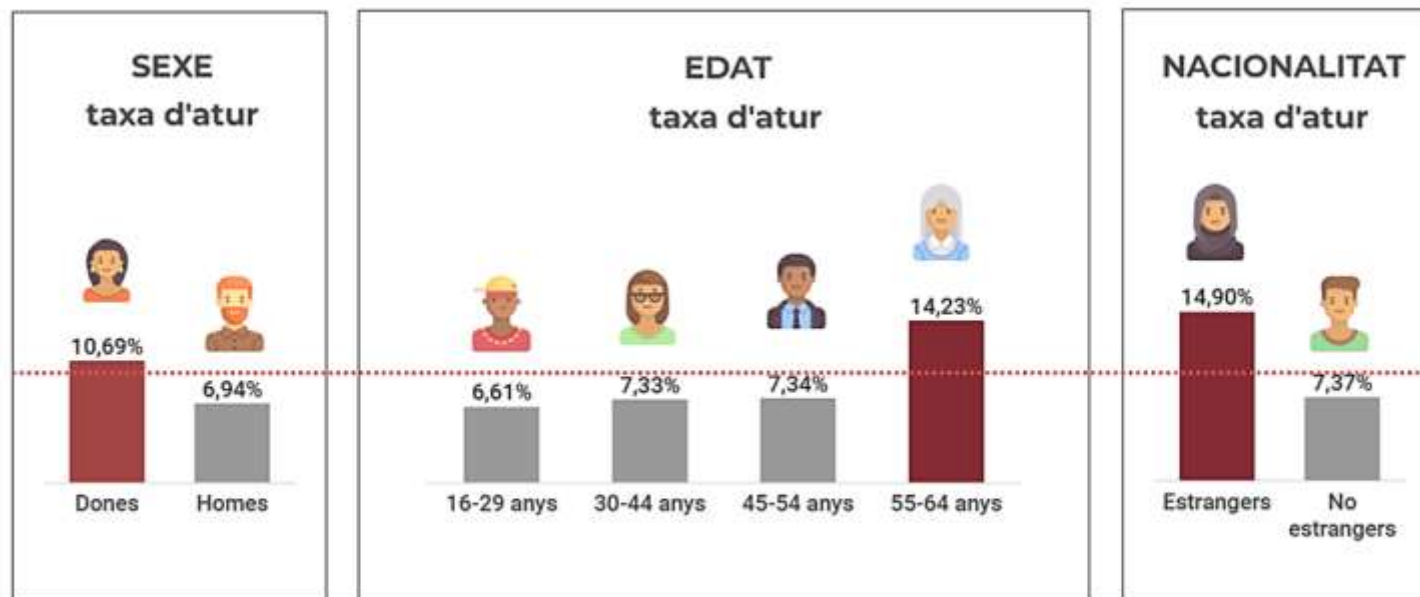
Activitats econòmiques amb més contractes a persones estrangeres

	2022	2017	Variació 2017-2022
Indústries de productes alimentaris	57,4%	27,5%	108,5%
Construcció d'immobles	47,8%	38,5%	24,1%
Contractació empreses d'ETT	40,3%	31,9%	26,4%
Serveis de neteja	74,5%	52,6%	41,7%
Llars que ocupen personal domèstic	72,8%	65,4%	11,3%
Total contractes	29,5%	17,5%	68,8%

Font: Elaboració pròpia, a partir de dades de l'Observatori del Treball i Model Productiu

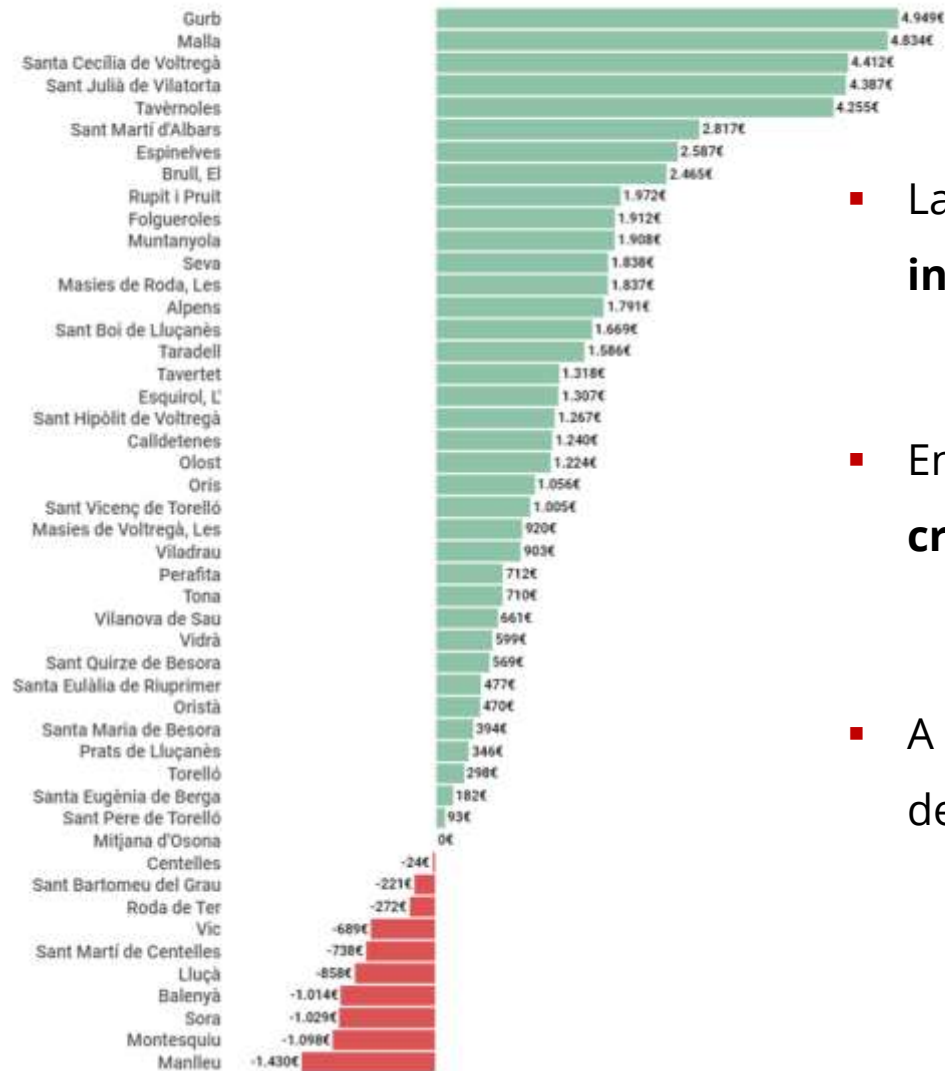
- Les persones amb nacionalitat estrangera tenen **més rotació laboral i treballen a sectors menys qualificats i salaris més baixos**
- Quasi el **60% de la indústria d'Osona és de baixa tecnologia** → requereix mà d'obra no qualificada i no aporta valor afegit al territori

- A Osona hi ha 7.046 persones a l'atur
- **Taxa d'atur a Osona → 8,67%** (Catalunya 9,34%)
- Es mantenen des de la crisi del 2008 el **col·lectius de difícil inserció**

..... 8,67% taxa d'atur comarcal

Diferència amb la renda mitjana d'Osona

- La mitjana de **renda a Osona** (13.988€/hab) és **inferior a la mitjana catalana** (14.161 €/hab)
- Entre **2015-2020** la renda mitjana/hab a Osona **creix un 16%** (Catalunya 14,6%)
- A Osona hi ha grans diferències en les mitjanes de renda segons municipi:
 - **10 municipis per sota la renda mitjana comarcal**

- També hi ha **grans diferències de rendes dins un mateix municipi**
(a Vic una diferència del 51,1%)

Seccions censals amb
rendes més altes

	Secció censal	Renda mitjana/hab
Sant Julià de Vilatorrada	01-02	21.356 €
Gurb	01-02	19.872 €
Vic	03-10	19.380 €
Malla	01-01	18.822 €
Vic	03-01	18.413 €
Santa Cecília de Voltregà	01-01	18.400 €
Tavèrnoles	01-01	18.243 €
Tona	01-02	18.024 €
Vic	03-12	17.964 €
Taradell	01-03	17.486 €

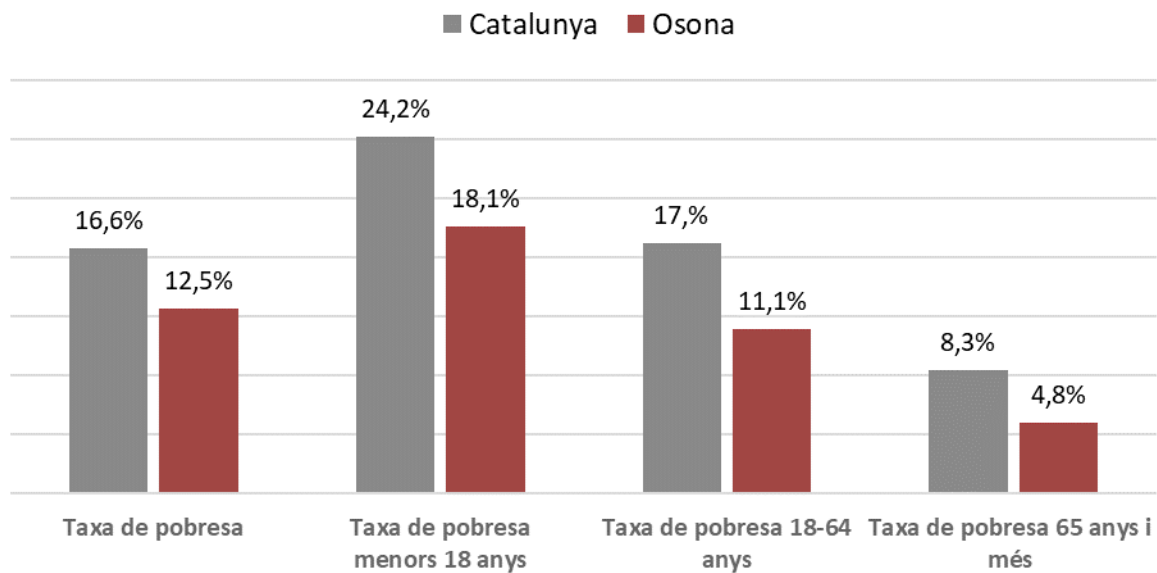
Seccions censals amb
rendes més baixes

	Secció censal	Renda mitjana/hab
Manlleu	03-03	9.363 €
Vic	03-05	9.487 €
Vic	03-11	9.596 €
Vic	03-06	10.067 €
Vic	03-08	10.370 €
Manlleu	02-04	11.025 €
Vic	04-02	11.076 €
Manlleu	03-02	11.527 €
Vic	03-04	11.816 €
Vic	04-04	11.835 €

- La **pobresa** té una alta relació amb **pitjors condicions de salut**, sobretot la pobresa infantil

Taxa de pobresa, 2020

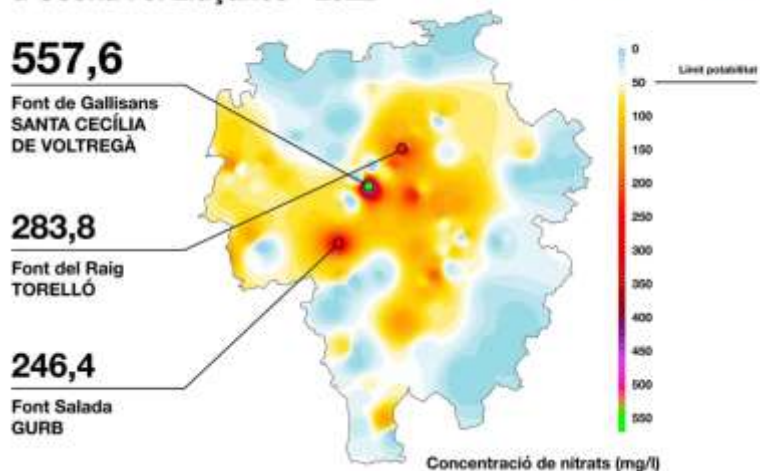

- Taxa de pobresa a Osona → 12,5%
- Taxa de pobresa infantil a Osona → 18,1%

La importància del nostre entorn en la salut

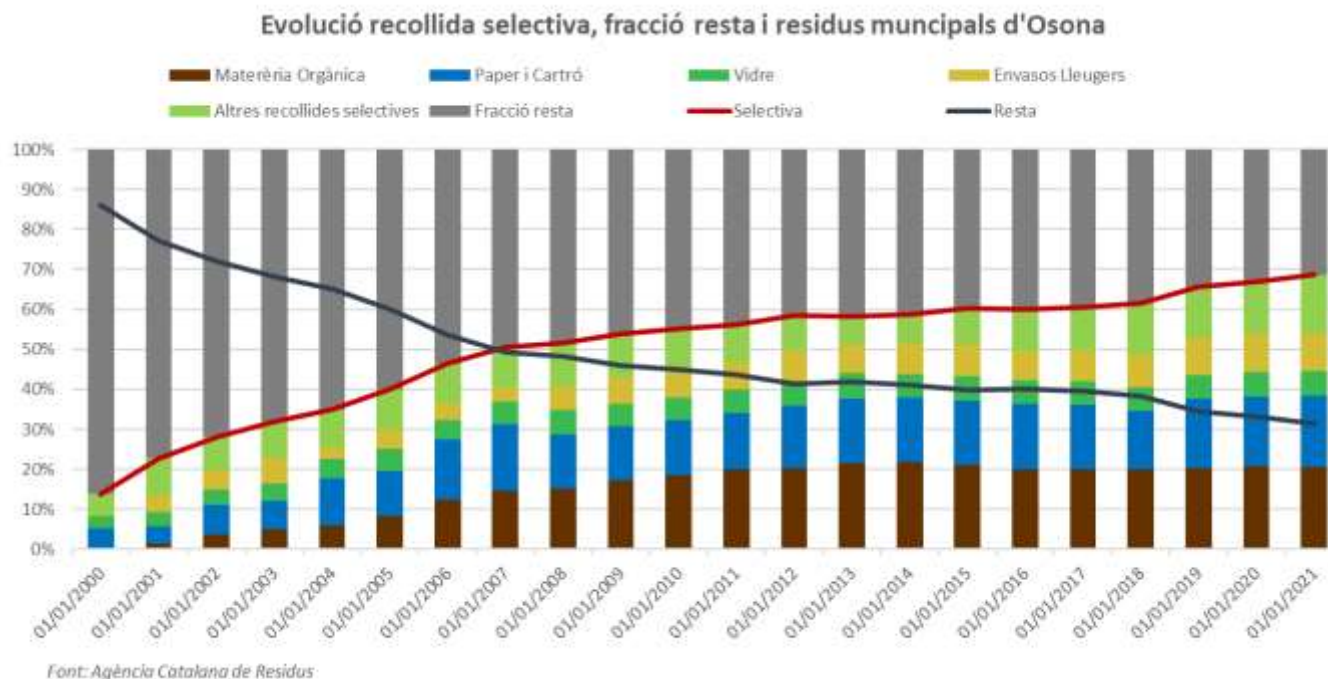
- **Contaminació atmosfèrica** → superacions del líndar diari d'ozó troposfèric (O3), principalment l'any 2017 (46 vegades) i 2019 (41 vegades).
- **Contaminació aigües subterrànies per les dejeccions ramaderes** → El 46% de les fonts que ragen estan contaminades.

Mapa de contaminació de les fonts d'Osona i el Lluçanès - 2022

Residus domèstics

- Osona té una **taxa de recollida selectiva** del 68,59% (Catalunya amb un 46,63%) i se situa com la **tercera comarca catalana**.
- **La comarca osonenca se situa ja en els nivells fixats per a la UE** (55% de reciclatge el 2025). Fins i tot, **superant la mitjana europea** (48%).

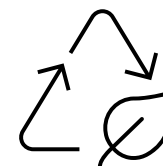
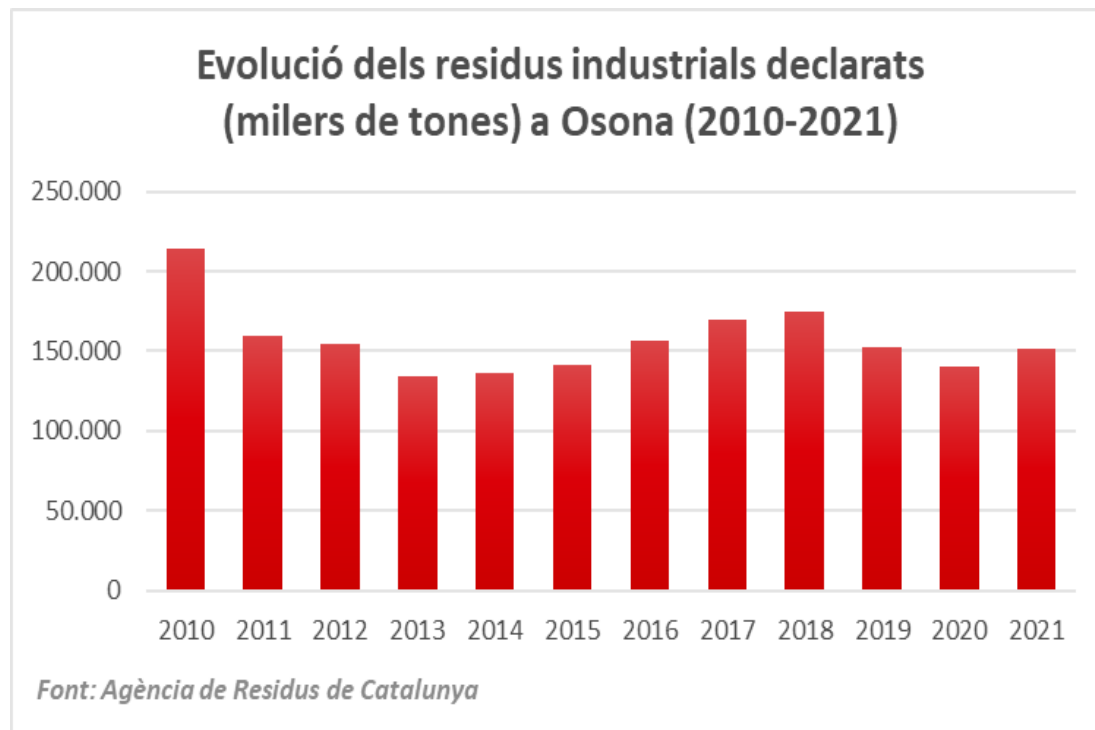

A 23 municipis
es fa el "porta a
porta"

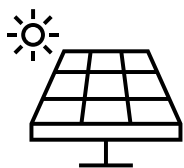
Residus industrials

- Més de la meitat provenen de la indústria predominant a la comarca, **la indústria alimentària (57,6%)**.
- Per la seva banda, la **metal·lúrgia (15,4%)** i la **fabricació de maquinària (10,7%)**.
- En conjunt, aquests tres subsectors engloben el **83,7% dels residus generats**.

Energia

- **Energia fotovoltaica. A partir de la pandèmia creix l'autoconsum**

→ any 2019: 51 instal·lacions

→ any 2022: 1.706 instal·lacions

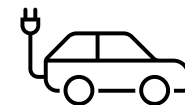
Osona és la quarta comarca en generació d'energia fotovoltaica.

- **Biomassa → 1a comarca en nombre d'instal·lacions.**

→ 2 comarca en potència tèrmica.

- **Mobilitat elèctrica → +37,09% entre el 2021 i 2022 de les matriculacions de vehicles elèctrics i endollables.**

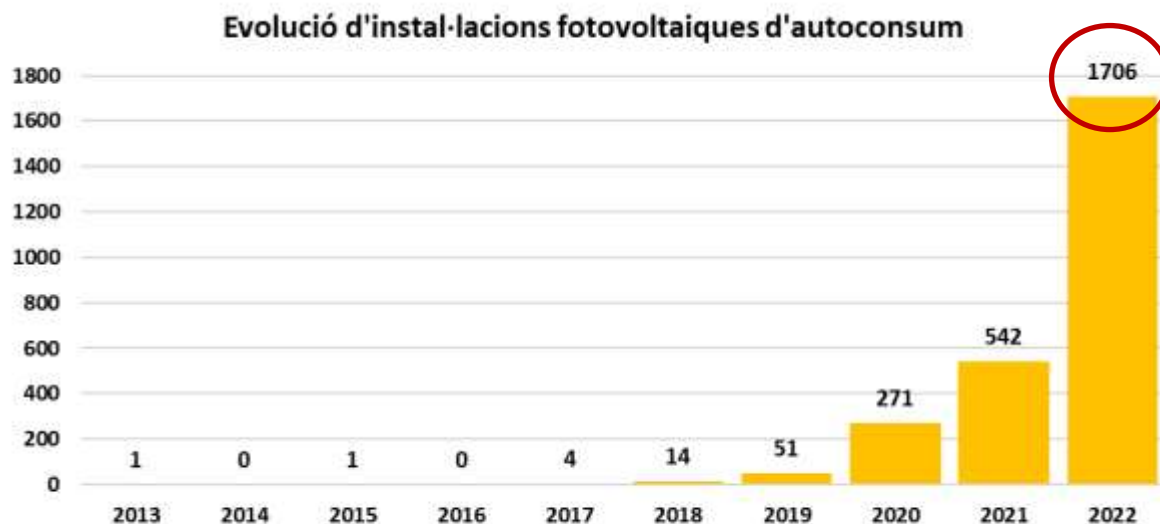

- **Comunitats energètiques → 19 constituïdes**

Instal·lacions d'autoconsum fotovoltaic

- Increment de les instal·lacions d'autoconsum fotovoltaic a Osona

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades facilitades per l'Institut Català d'Energia

El Neo preveu
per l'any 2027

LLOCS DE FEINA

1,700
persones

- A Osona no hi ha **cap cicle formatiu** de la família **Energia i Aigua**.
Tampoc de la família **Seguretat i Medi Ambient**

Llocs de treball i automatització

Llocs de treball per subsectors (setembre 2022)

Top 10 Osona

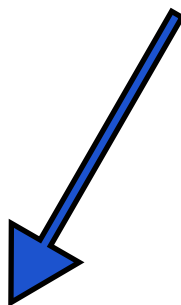
	Llocs de treball	Concentració sectorial
Agroindústria	10.360	14,3%
Comerç	9.809	13,6%
Metall i electrònica	7.625	10,6%
Serveis a l'activitat econòmica	6.505	9,0%
Coneixement, recerca i cultura	5.682	7,9%
Salut i serveis socials	4.729	6,5%
Construcció	4.650	6,4%
Hostaleria i turisme	3.365	4,7%
Administració pública	3.137	4,3%
Transport	2.215	3,1%
	58.077	80,4%

- El **60%** de la **indústria és de baixa tecnologia**
- Els **serveis intensius en coneixement** (KIBS) només representen el **28,5%** de l'ocupació comarcal

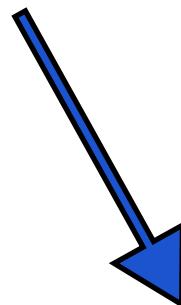
- **Risc d'automatització** pel 2030 → el **34% dels llocs de treball** els podria fer una màquina

Competències digitals

- 24% de la població no té competències digitals o són molt bàsiques →
Sense estudis, de més edat i inactius laboralment.

Menys joves amb estudis postobligatoris (objectiu UE: 85%)

L'any 2046, el grup en el mercat laboral més nombrós serà el de 55 a 65 anys

Osona, projecció 2046

Grup d'edat	%
0 a 24 anys	22,6%
25 a 44 anys	23,8%
45 a 64 anys	24,8%
> 65 anys	28,7%

- El **29% dels ocupats** no superen els **estudis obligatoris**

Ocupació

- El **4t i 5è subsector** que **més ocupació ha generat** a Osona des del 2017 són subsectors **intensius en coneixement**

Subsectors que més ocupació han generat des del 2017

		Variació 2017-2022		Contribució al creixement d'ocupació
		relativa	absoluta	
1	Serveis a l'activitat econòmica	35,1%	1.735	21,1%
2	Comerç	13,2%	1.178	14,3%
3	Agroindústria	11,8%	1.118	13,6%
4	Coneixement, recerca i cultura	17,1%	879	10,7%
5	Tecnologies de la informació i la comunicació	73,7%	770	9,4%

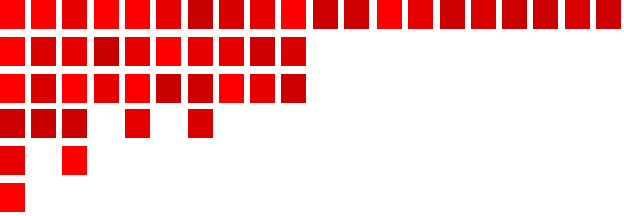
Font: Elaboració pròpia, a partir de dades d'Idescat

- Les tecnologies digitals oferiran **solucions a molts dels reptes més immediats**
- La **digitalització ha d'actuar com a facilitadora** per assolir els reptes vinculats a la **transició verda** i a la **transició demogràfica-social**

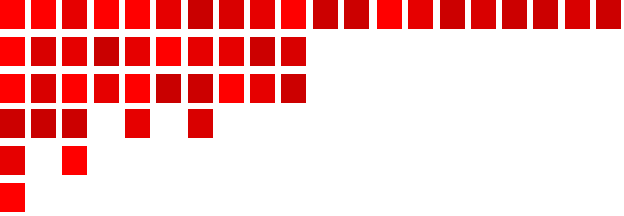
Brúixola digital UE

Font: Comissió Europea

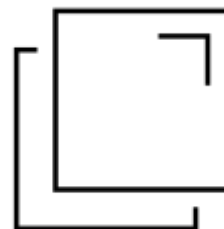
Anàlisi prospectiva

Els tres demàs

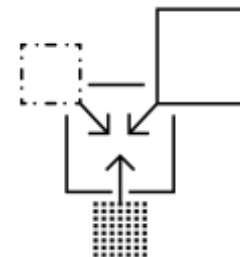
Present estès:

el futur des de l'experiència

Futurs familiars:

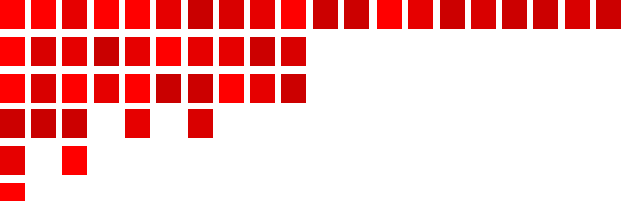
la novetat en el futur

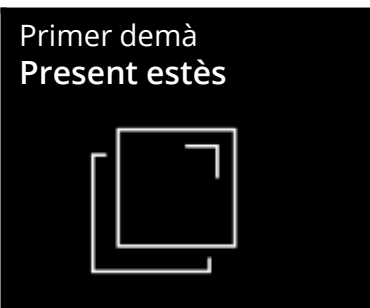
Futurs impensats:

el futur esbiaixat

Taula resum dels escenaris

PROJECTES ESTRATÈGICS I TRANSICIONS

Transformació
del sector
agroalimentari ▶

Talent i
collectius
vulnerables ▶

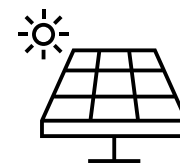
Mobilitat del
futur ▶

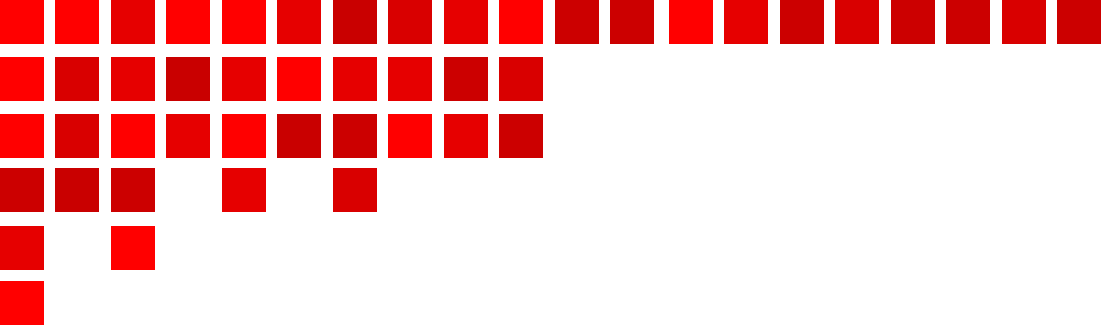
Millora de la salut
i l'assistència
sanitària ▶

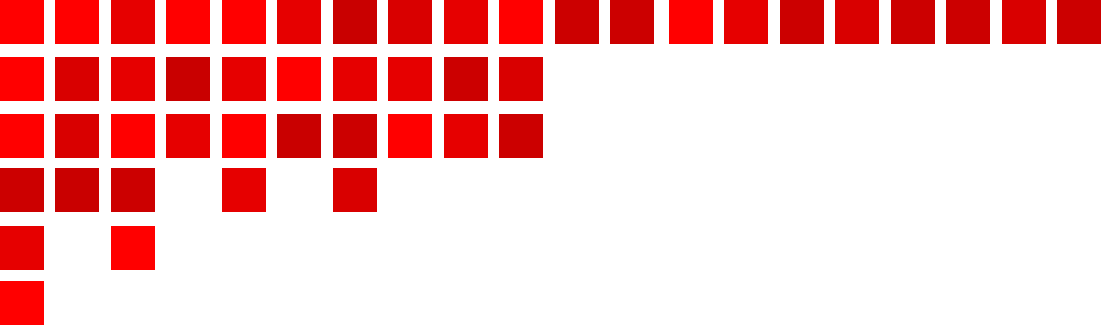
Transformació
digital de la
societat ▶

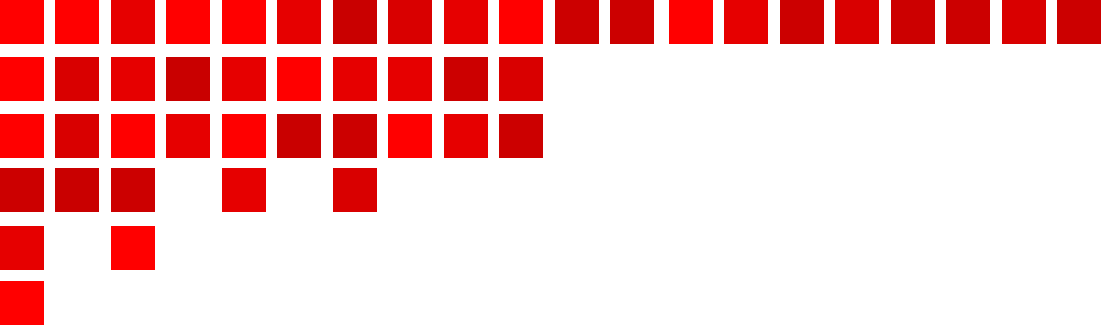
Nova Energia
d'Osona (NEO) ▶

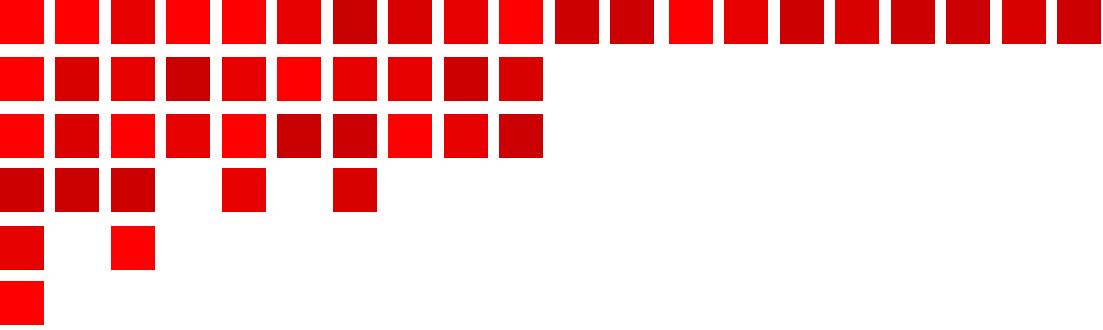
Transformació del sector agroalimentari

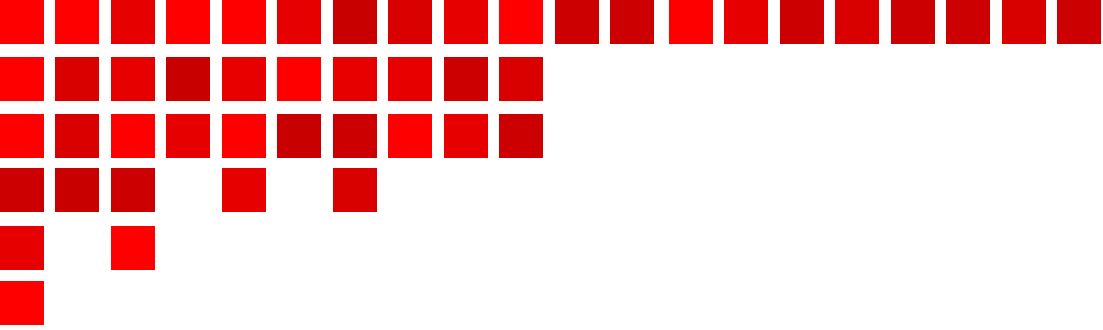
Talent i col·lectius vulnerables

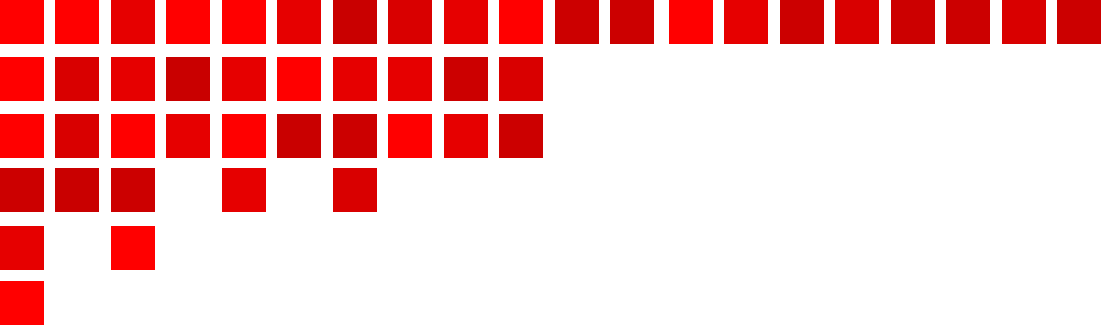
Mobilitat del futur

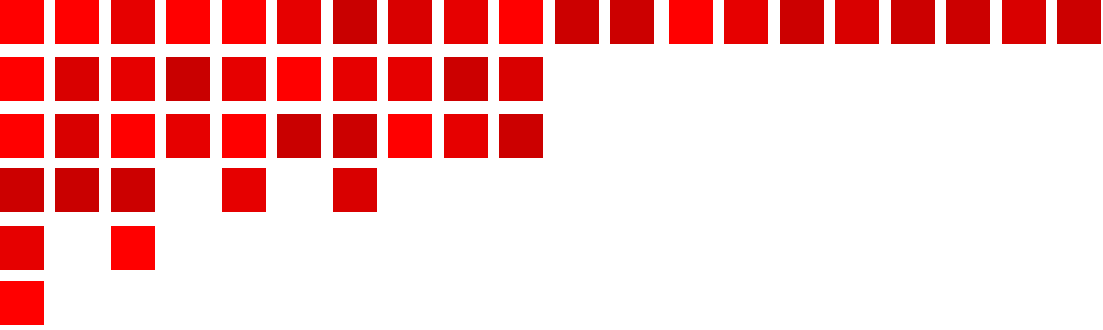
Millora de la salut i l'assistència sanitària

Transformació digital de la societat

Nova Energia d'Osona (NEO)

Gràcies!